

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3067/2015. (IV. 10.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 28.K.33.678/2013/19. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: bíróság) 28.K.33.678/2013/19. számú – részére 2014. szeptember 12-én kézbesített – ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be 2014. november 11-én. Ebben kérte a támadott jogerős ítélet végrehajtásának a felüggesztését is az Abtv. 61. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján.
- [2] 1.1. A megelőző peres eljárásban megállapított tényállás szerint az indítványozó vendéglátó egységének egyik helyiségében egy internetes terminál alapú játékgepet működtetett. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) fedett adóhatósági ellenőrei helyszíni ellenőrzés során megállapították, hogy a terminál a szerencsejáték szervezéséről szóló 1991. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Szjtv.) 26. § (1) bekezdése értelmében pénznyerő automatának minősül. Miután az indítványozó szerencsejáték szervezésére, és ennek keretében pénznyerő automata üzemeltetésére engedéllyel nem rendelkezett, ezért terhére a NAV az Szjtv. 12. § (3) bekezdés *d*) pontja alapján – figyelemmel e törvény 12. § (6) bekezdésére is – 500 000 forint bírságot szabott ki.
- [3] 1.2. A NAV határozata ellen az indítványozó keresetet nyújtott be, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és az eljárt hatóság új eljárásra kötelezését.

- [4] 1.3. A bíróság az indítványozó által támadott ítéletével a keresetet elutasította.
- [5] Indokolása szerint az ügyben azt kellett vizsgálni, hogy az Szjtv. 1. § (1) bekezdésében meghatározott definíció alapján szerencsejátékot valósított-e meg az indítványozó által üzemeltetett internetes terminál szolgáltatása a hatósági ellenőrzéskor. Ehhez mérten megállapította, hogy a hivatkozott rendelkezésbe foglalt három fogalmi feltétel – a „tétfizetés”, az „esély pénznyeremény vagy más vagyoni értékű nyeremény elérésére” és az, hogy a „nyerés vagy vesztes kizárólag, vagy túlnyomórészt a véletlenül múlik” – az adott esetben megvalósult. Álláspontja szerint a perben beszerzett bizonyítékok – különösen az ellenőrzés során készült jegyzőkönyv – teljes körűen dokumentálták a játéka menetét. Ennek hitelességét és tényszerűségét az indítványozó által előterjesztett bizonyítékok alapján sem lehet kétségbe vonni. A bíróság kifejezetten utalt arra, hogy azért nem teljesítette az informatikai szakértő kirendelése iránti indítványát, mert a terminál internetes szerverének rendszerbeállításai utólag nem rekonstruálhatók, ugyanis nem rendelkezik változást követő tanúsítványval. A terminál működési jellemzői ezért utólag egyénileg megváltoztathatók. Erre tekintettel nem lehetett figyelembe venni az internetes terminál üzembe helyezése előtt beszerzett előzetes NAV állásfoglalást sem, amely szerint a terminál nem minősül pénznyerő automatának.
- [6] 1.4. Az ítélet ellen benyújtott alkotmányjogi panaszban az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jogának [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslathoz való jogának [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] a sérelmét állította.
- [7] Álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való joga azért sérült a peres eljárásban, mert a bíróság „az ügy alapvető jelentőségű tényállási elemére egyáltalán nem engedett bizonyítást vezetni, ezáltal megsértve a fegyveregyenlőség elvének részét képező tanúk (szakértők) egyenlő feltételekkel történő meghallgatásának követelményét”. Nézete szerint a per során felmerült bizonyítandó tények olyan informatikai szakkérdések, amelyek megítélésére a bíróság nem rendelkezett szakkompetenciával. Továbbra is fenntartotta azt az álláspontját: az ügyben figyelembe kellett volna venni, hogy az internetes terminálok üzembe helyezése előtt kikérte a NAV előzetes állásfoglalását.
- [8] A jogorvoslathoz való jogának sérelmét arra alapítottan állította, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/A. § (2) bekezdés a) pontja kizárja, hogy az adott ügyben a Kúria előtt felülvizsgálati eljárást kezdeményezzen, a pertárgy értéke ugyanis nem haladja meg a felülvizsgálati értékhatárt.

- [9] Az indítványozó az Alkotmánybíróság gyakorlatára [1718/B/2010. AB határozat, 36/2013. (XII. 15.) AB határozat] utalással kifejtette, hogy az Alaptörvény Q) cikk (2)–(3) bekezdése értelmében az adott ügyben az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) gyakorlatát is figyelembe kell venni. Álláspontja szerint ezért a bírói döntés sérti az Emberi Jogok Európai Egyezményének (a továbbiakban: EJE) 6. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot.
- [10] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának formai feltételeit vizsgálta. Ennek során megállapította, hogy a határidőben előterjesztett alkotmányjogi panasz benyújtásra jogosulttól származik [Abtv. 51. § (1) bekezdés], és az indítvány határozott kérelmet tartalmaz [Abtv. 52. § (1b) bekezdés].
- [11] 3. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság formai feltételeinek vizsgálatát követően az alkotmányjogi panasznak az Abtv. 27. § a) pontja és 29. §-a szerinti tartalmi követelményeit vizsgálta. Az Abtv. 27. § a) pontja értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [12] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [13] A hivatkozott rendelkezésekhez mérten az adott ügyben az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg.
- [14] 3.1. Az indítványozó a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességét részben arra alapítva állította, hogy a bíróság a perrel érintett internetes terminált anélkül minősítette pénznyerő automatának, hogy ezen – informatikai szakértői kompetenciába tartozó – szakkérdés megítélésében szakértőt rendelt volna ki. Emellett a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem megfelelően értékelte. Következésképpen a perbeli tényállást rosszul állapította meg, és ezért döntése megalapozatlan.
- [15] Az indítványozó előbbi érvelésére tekintettel az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a polgári eljárás szabályai nagyfokú mérlegelési szabadságot biztosítanak a bíróság számára a bizonyítási eljárás lefolytatása és a bizonyítékok értékelése körében [lásd: Pp. 3. § (5) bekezdés, 206. § (1) bekezdés]. A bíróság

e széles mérlegelési jogkör keretein belül – meggyőződése szerint – hozza meg az ítéletet. Ennek során maga dönti el azt is, hogy a tényállás feltárásához, egyes bizonyítandó tények megítéléséhez szükséges-e további bizonyítás, így például szakértő kirendelése.

- [16] A bíróság mérlegelési szabadságának a legfőbb korlátja az indokolási kötelezettség [Pp. 221. § (1) bekezdés]. Az ítélet indokolásából ugyanis világosan ki kell tűnnie, hogy a bizonyítékok mérlegelése során melyek voltak azok a szempontok, amelyeket a döntés meghozatalánál irányadónak vett, és e szempontok okszerűen vezetnek-e a meghozott döntésre.
- [17] Ebből következően az Alkotmánybíróság az ítélet indokolásához mérten vizsgálta, hogy az indítványozó által hivatkozott eljárási szabálysértések megvalósultak-e, illetve ha igen, azok olyan súlyúak-e, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét felvetik, vagy ezzel összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek minősülnek.
- [18] Az adott esetben a bíróság ítéletében részletesen és az indítványozó valamennyi bizonyítási indítványára kiterjedően indokát adta döntésének. Nagyon részletesen megindokolta, hogy a per egyéb bizonyítékai mellett az indítványozó szakértői bizonyítási indítványát miért tartotta szükségtelennek. Az indítványozó ezért alaptalanul hivatkozik az eljárási szabályok megsértésére, és valójában alkotmányjogi panaszával a bíróság ítéletének felülmérlegelését kívánja elérni. Az Alkotmánybíróság jogköre azonban az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja és az Abtv. 27. §-a értelmében arra terjed ki, hogy kiküszöbölje a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet. Következésképpen a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [19] A fentiekből következően az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek, mert abban az indítványozó nem állított olyan jogsértést, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. A kifejtett indokok alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján – visszautasította.
- [20] 3.2. Az indítványozónak a jogorvoslathoz való jog sérelmével kapcsolatos indokai alapján az Alkotmánybíróság rámutat, hogy következetes gyakorlata szerint a felülvizsgálat, mint rendkívüli jogorvoslat az Alaptörvény XXVIII. cikk

(7) bekezdésében foglalt rendelkezéssel nem hozható összefüggésbe [lásd: 3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [21]–[23]], mert a jogorvoslathoz való alkotmányos követelmény kizárólag a rendes jogorvoslatra terjed ki [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 68]. Ebből következően a felülvizsgálat érdemi elbírálásának perjogi feltételekhez – az adott esetben a felülvizsgálati kérelemben vitatott értékhez – kötése nem vizsgálható az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog tartalmához mérten, mert azzal – a fentiek szerint – nem áll alkotmányjogi összefüggésben [lásd ehhez kapcsolódóan: 1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH 1994, 38].

[21] Az alkotmányjogi panaszt ezért az Alkotmánybíróság ebben a vonatkozásban az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

[22] 3.3. Az Abtv. 27. §-a értelmében a bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapítása iránt az indítványozó alkotmányjogi panaszt kizárólag az Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmére alapítottan terjeszthet elő. Következésképpen a Q) cikk (2)–(3) bekezdésére hivatkozással az EJEE megjelölt cikkének sérelmére vonatkozó indokait az Alkotmánybíróság érdemben nem vizsgálhatta [lásd: 3115/2014. (IV. 17.) AB végzés, Indokolás [20]], ezért az alkotmányjogi panaszt ebben a részében az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

[23] Az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel az Alkotmánybíróságnak nem kellett határoznia az indítványozó által az érintett bírói döntés végrehajtásának felfüggesztése iránt előterjesztett kérelem tárgyában.

Budapest, 2015. március 30.

Dr. Stumpf István s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1940/2014.

